Lieta Nr. A 42 06533 11

Lietvedības Nr. A 02723-12/24

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 22.martā

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese K.Jandava,

piedaloties pieteicējai *V.Ž.*;

atbildētājas – pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Rīgas domes Labklājības departamenta pārstāvim *D.Š.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *V.Ž.* pieteikumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – pienākuma uzlikšanu izdot *V.Ž.* labvēlīgu administratīvo aktu par trūcīgas personas statusa piešķiršanu, garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanas pabalsta piešķiršanu un dzīvokļa īres un komunālo pakalpojumu apmaksas pabalsta piešķiršanu, kā arī morālā kaitējuma atlīdzināšanu Ls 3500 apmērā.

Aprakstošā daļa

[1] *V.Ž.* vērsās Rīgas Sociālā dienesta Pārdaugavas rajona nodaļas teritoriālajā centrā „Āgenskalns", iesniedzot iztikas līdzekļu deklarāciju un iesniegumu ar lūgumu piešķirt *V.Ž.* trūcīgas personas statusu, pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai un pabalstu dzīvokļa īres un komunālo pakalpojumu apmaksai.

[1.1] Ar Rīgas Sociālā dienesta 2011.gada 11.jūlija lēmumu Nr.RSD-11-4346-ap atteikts piešķirt *V.Ž.* trūcīgas personas statusu, pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai un pabalstu dzīvokļa īres un komunālo pakalpojumu apmaksai (turpmāk – sākotnējais lēmums).

[1.2] Nepiekrītot sākotnējam lēmumam *V.Ž.* to apstrīdēja Rīgas domes Labklājības departamentā. Ar Rīgas domes Labklājības departamenta (turpmāk – atbildētājs) 2011.gada 25.augusta lēmumu Nr.DL-11-405-ap nolemts atstāt negrozītu sākotnējo lēmumu.

[2] 2011.gada 11.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.Ž.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – pienākuma uzlikšanu izdot *V.Ž.* labvēlīgu administratīvo aktu par trūcīgas personas statusa piešķiršanu, garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanas pabalsta piešķiršanu un dzīvokļa īres un komunālo

pakalpojumu apmaksas pabalsta piešķiršanu, kā arī morālā kaitējuma atlīdzināšanu Ls 3500 apmērā.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minēto.

[2.1] Atbildētājs nav ņēmis vērā, ka pieteicēja ir III grupas invalīde un pieteikuma iesniegšanas brīdī tiek vērtēts, vai pieteicēja nav atzīstama par II grupas invalīdi. Pieteicējai ir deformētas kājas, sirds mazspēja, kā arī citi veselības traucējumi, tādējādi nepieciešams lietot zāles, veikt izmeklējumus, kā arī būtu nepieciešams pārvietoties ratiņkrēslā, taču to neatļauj pieteicējas finansiālā situācija.

[2.2] Pieteicēja norāda, ka SIA *„/Nosaukums/"*, kurā pieteicēja ir vienīgā valdes locekle un dalībniece neveic, pieteicēja saņēmusi apmaiņā pret SIA *„/Nosaukums/"* parādiem. Pašlaik minētā SIA neveic komercdarbību, tāpat kā IU *„/Nosaukums/"*, jo lai uzsāktu komercdarbību nepieciešami gan līdzekļi, gan veselība. Līdz ar to minēto uzņēmumu kapitāla daļām nav finansiālas vērtības.

[2.3] Pieteicēja norāda, ka viņai tiek pārmests līdzdalības trūkums, taču līdzdalība nav obligāta, pieteicējai ir vēlme gūt ienākumus, tomēr pašreizējā pieteicējas veselība neļauj minētās vēlmes realizēt.

[2.4] Rīgas Sociālā dienesta Pārdaugavas rajona nodaļas teritoriālā centra „Āgenskalns" sociālie darbinieki pastāvīgi iejaucas pieteicējas dzīvē, jauc dzīvesvietu, kā arī izplata nepamatotu informāciju par pieteicēju, kam par iemeslu, iespējams, ir pieteicējas agrākie notikumi ar kādu Latgales priekšpilsētas sociālo darbinieci. Turklāt minētā sociālo darbinieki rīcība negatīvi ietekmē pieteicējas veselību.

[2.5] Morālā kaitējuma apmērā ietverts arī nodarītais kaitējums pieteicējas veselībai, turklāt no minētās summas pieteicējai jāsedz pašreizējās dzīvesvietas apsaimniekošanas izdevumi aptuveni 500 latu apmērā, apkures maksa par pusotru gadu 1000 latu apmērā. Atlikušie 2000 latu pieteicēja varētu ieguldīt SIA *„/Nosaukums/"* attīstībā, tādējādi radot pieteicējai ienākumus, līdz ar to pieteicējai nebūtu vajadzīga sociālā palīdzība.

[3] 2012.gada 27.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemtajos pieteikuma papildinājumos pieteicēja papildus pieteikumā minētajiem argumentiem norāda, ka, 2011.gada jūnijā telefoniski sazinoties ar Labklājības ministriju, Labklājības ministrija informējusi pieteicēju, ka pabalstu atņemšana bez personas brīdināšanas nav tiesiska, kā arī norādījusi, ka fakts, ka pieteicēja ir SIA *„/Nosaukums/"* vienīgā valdes locekle un dalībniece nav uzskatāms par izšķirošu apstākli lietā. Tāpat pieteicēja norāda, ka atbildētājs tiesā iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda patiesībai neatbilstošu informāciju.

[4] Atbildētāju pārstāvošā iestāde Rīgas domes Labklājības departaments tiesā iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

Papildus atbildētājas pārstāvis norāda, ka pieteicējas prasījums par morālā kaitējuma atlīdzinājumu nav pamatots, jo izskatāmajā gadījumā nav pieņemts neviens prettiesisks administratīvais akts, kura adresāts būtu pieteicēja. Turklāt pieteicēja nav norādījusi morālā kaitējuma atlīdzības apmēra pamatojumu, kā arī nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecinātu cēloņsakarību starp atbildētāja rīcību un pieteicējai nodarīto kaitējumu.

[5] Pieteicēja tiesas sēdē uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, balstoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

[6] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumā ietverto prasījumu neatzina, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem.

Papildus atbildētāja pārstāvis norādīja, ka jāņem vērā 2010.gada 30.marta Ministru kabineta noteikumi Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu" (turpmāk – Noteikumi Nr.299), kur skaidri noteikts, ka, lai iegūtu trūcīgas personas statusu, nevar piederēt īpašums. SIA neattiecas uz izņēmuma gadījumiem. Šādu gadījumu ir diezgan daudz, tie tiek risināti dažādi. SIA darbības pārtraukšana nenozīmē, ka vairs nepastāv īpašums. Pieļaujamas atkāpes maksātnespējas gadījumā, kad iecelts administrators, un likvidācijas gadījumā, un kad likvidācijas process ir nonācis līdz brīdim, kad notiek mantas sadale. Sociālā dienesta darbinieki nepieciešamības gadījumā var palīdzēt noformēt dokumentus maksātnespējas uzsākšanai vai likvidācijas procesam. Naudas līdzekļi pabalstu piešķiršanai ir ierobežoti, atbildētāja pienākums ir pārliecināties vai personai nepieder nekustamais īpašums, tādēļ jābūt konsekventai praksei.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus un noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[8] Ar pārsūdzēto Lēmumu atbildētāja ir atteikusi pieteicējai piešķirt trūcīgas vai maznodrošinātās personas (ģimenes) statusu. Pieteicēja pieteikumā tiesai lūdz izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu apmierināts viņu iesniegums par trūcīgas vai maznodrošinātās personas (ģimenes) statusa piešķiršanu.

Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies, proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā SKA-118/2007 10.punktu).*

Līdz ar to tiesai konkrētajā gadījumā ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi pieprasītā labvēlīgā administratīva akta izdošanai.

[9] Tiesa konstatē, ka strīds lietā ir par to, vai pamatoti ir atteikts piešķirt pieteicējai trūcīgā statusu uz tā pamata, ka viņai pieder kapitāldaļas SIA *„/Nosaukums/"*.

[10] Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 32.pantu sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu krīzes situācijā nonākušām trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm (personām), lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

Pamatojoties uz šā likuma 33.panta pirmo daļu, Ministru kabinets ir izdevis Noteikumus Nr.299, kas nosaka ienākumu un materiālā stāvokļa līmeni, kuru nepārsniedzot ģimene, kas sastāv no laulātajiem, personām, kurām ir kopēji izdevumi par uzturu un kuras mitinās vienā mājoklī, vai atsevišķi dzīvojoša persona tiek atzīta par trūcīgu, kā arī kārtību, kādā novērtējami ģimenes (personas) ienākumi un materiālais stāvoklis. Proti, minētais normatīvais akts noteic priekšnoteikumus, kādos gadījumos persona atzīstama par trūcīgu.

Noteikumu Nr.299 2.1.apakšpunkts noteic, ka ģimene (persona) atzīstama par trūcīgu, ja tās vidējie ienākumi katram ģimenes loceklim mēnesī pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 90 latu un ja:

1) tai nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi, vērtspapīri vai *īpašums*. izņemot šo noteikumu 19.punktā minēto;

2) tā nav noslēgusi uztura līgumu;

3) tā nesaņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas sniegtos pakalpojumus vai tā neatrodas ieslodzījumā;

persona ir reģistrējusies Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieks vai darba meklētājs, izņemot Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 37.panta otrajā daļā minētos gadījumus.

Saskaņā ar noteikumu Nr.299 19.punktu par īpašumu šo noteikumu izpratnē nav uzskatāmi:

1) dzīvokļa vai mājas iekārta, apģērbs, sadzīves priekšmeti, bērnu piederumi, kā arī manta, uz kuru nevar vērst piedziņu pēc izpildu dokumentiem saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pielikuma 2., 3., 4., 5., 6., 7. un 8.punktu;

2) nekustamais īpašums vai tā daļa, kur savu dzīvesvietu deklarējis un dzīvo iesniedzējs un viņa ģimenes locekļi, vai īpašums vai tā daļa, kas pieder iesniedzējam vai kādam no ģimenes locekļiem, kur dzīvo ģimenes locekļu pirmās pakāpes radinieki, kuriem nepieder cits nekustamais īpašums;

3) zeme, mežs, ēkas atbilstoši pašvaldības saistošajos noteikumos noteiktajiem kritērijiem;

4) viena garāža, viens automobilis vai motocikls, kas ir ģimenes (personas) īpašumā, kā arī viens velosipēds, mopēds vai motorollers katram ģimenes loceklim.

No minētajām tiesību normām ir secināms, ka sociālā palīdzība ir paredzēta krīzē nonākušo trūcīgo un maznodrošināto ģimeņu (personu) pamatvajadzību apmierināšanai, ņemot vērā viņu materiālos resursus – ienākumus un īpašumu novērtējumus. Tas nozīmē, ka tiesības uz sociālo palīdzību ir personām, kurām objektīvu iemeslu dēļ nav savu materiālo resursu, kas ļautu apmierināt viņu pamatvajadzības.

[11] Tiesa no Lursoft informatīvās sistēmas konstatē, ka pieteicēja 2009.gada 24.februārī ir kļuvusi par SIA *„/Nosaukums/"* vienīgo dalībnieci (pieder kapitāldaļas 2000 Ls vērtībā) un valdes locekli. 2009.gada 30.aprīlī ir sastādīts gada pārskats par 2008.gadu, papildus gada pārskati iesniegti nav. 2010.gada 9.septembrī komercreģistrā ir reģistrēts nodrošinājuma līdzeklis SIA *„/Nosaukums/"* lietā – apķīlātas kapitāldaļas uz zvērinātas tiesu izpildītājas A.Augustovas 2010.gada 6.septembra pieprasījuma Nr.14256 pamata.

Pieteikumā pieteicēja ir norādījusi, ka SIA *„/Nosaukums/”*, kurā pieteicēja ir vienīgā valdes locekle un dalībniece, komercdarbību neveic, jo lai uzsāktu un veiktu komercdarbību ir nepieciešami gan līdzekļi, gan veselība. Līdz ar to SIA *„/Nosaukums/”* kapitāldaļām nav finansiālas vērtības (lietas 4.-6.lapa). Tiesas sēdē pieteicēja norādīja, ka uzņēmums nedarbojas, visi darbinieki ir atbrīvoti, ar kapitāldaļām rīkoties nevar. Pieteicēja uzsvēra, ka viņai nepieder nekāds reāls īpašums.

[12] Komerclikuma 1.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka komercdarbība ir atklāta saimnieciskā darbība, kuru savā vārdā peļņas gūšanas nolūkā veic komersants. Komersants ir komercreģistrā ierakstīta fiziskā persona (individuālais komersants) vai komercsabiedrība (personālsabiedrība un kapitālsabiedrība). Līdz ar to arī kapitālsabiedrības dibināšanas un darbības mērķis ir veikt komercdarbību, proti, saimniecisko darbību peļņas gūšanas nolūkā.

Komerclikuma 151.panta pirmā daļa noteic, ka kapitālsabiedrības pamatkapitālu apmaksā ar naudu vai mantisku ieguldījumu. Savukārt Komerclikuma 186.panta trešā daļa noteic, ka daļa dod dalībniekam tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē, peļņas sadalē un sabiedrības mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā, kā arī citas likumā un statūtos paredzētās tiesības. Komerclikuma 188.panta pirmā daļa paredz, ka dalībnieks var atsavināt sev piederošu daļu, patstāvīgi nosakot tās vērtību. Civillikuma 927.pants noteic, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību.

Līdz ar to tiesa konstatē, ka kapitālsabiedrības daļa dod dalībniekam tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē, peļņas sadalē un sabiedrības mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā, atsavināt sev piederošu daļu, kā arī citas tiesības. Tādēļ tiesa atzīst, ka piederošas kapitāldaļas rada tiesības kapitālsabiedrības dalībniekam gūt mantiska rakstura labumus, ko var vērtēt kā papildus ienākumus un materiālos resursus.

[13] Attiecībā uz lietā konstatēto kapitāldaļu apķīlāšanu tiesa konstatē, ka saskaņā ar likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 4.panta 3.punktu Uzņēmumu reģistrs reģistrē kompetentu iestāžu vai amatpersonu lēmumu vai rīkojumu, ar kuriem piemērots nodrošinājuma līdzeklis. Šajā lietā kā nodrošinājuma līdzeklis ir pieteicējai piederošo SIA *„/Nosaukums/”* kapitāldaļu apķīlāšana. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 138.panta pirmās daļas 1.punktu parādniekam piederošās kustamās mantas apķīlāšana ir viens no prasības nodrošinājuma līdzekļiem. Šī nodrošinājuma līdzekļa izpilde aprakstīta Civilprocesa likuma 573.panta pirmajā daļā - parādnieka kustamās mantas apķīlāšana izpaužas šīs mantas aprakstīšanā, apzīmogošanā (norādot, kas un kādā lietā mantu apķīlājis) un apsardzībā.

Ievērojot minētās normas, jāsecina, ka likumdevējs ar mantas apķīlāšanu vēlējies panākt, lai pēc tiesas nolēmuma pret parādnieka mantu var vērst piedziņu, proti, lai nedotu parādniekam iespēju apķīlāto mantu atsavināt. Tādēļ minētā nodrošinājuma līdzekļa reģistrēšana liedz pieteicējai tiesības atsavināt viņai piederošās kapitāldaļas un gūt no to atsavināšanas papildus ienākumus. Līdz ar to tiesai jāvērtē vai kapitāldaļu atsavināšanas aizliegums ir uzskatāms par tādu īpašuma izmantošanas apgrūtinājumu, kas liedz pieteicējai gūt jebkādu no labumu no viņai piederošajām kapitāldaļām.

Tiesa sprieduma [12] punktā secināja, ka bez Komerclikuma 188.panta pirmajā daļā paredzētajām kapitāldaļu atsavināšanas tiesībām no Komerclikuma 186.panta trešās daļas izriet, ka daļa dod dalībniekam tiesības arī piedalīties sabiedrības pārvaldē, peļņas sadalē un sabiedrības mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā, kā arī citas likumā un statūtos paredzētās tiesības. Līdz ar to pieteicējai ir tiesības turpināt pārvaldīt sabiedrību un piedalīties sabiedrības mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā. Pieteicēja ir norādījusi, ka

sabiedrībai nekādas mantas nav, taču tiesas ieskatā kā objektīvs apliecinājums sabiedrības mantas neesamībai var būt tikai likvidācijas gaitā konstatēta mantas neesamība. Par kapitālsabiedrības finansiālo stāvokli 2009. un 2010.gadā nav arī iesniegti gada pārskati.

Turklāt kapitāldaļu apķīlāšana neierobežo pieteicējai piederošās SIA tiesības veikt komercdarbību un gūt ienākumus. Saskaņā ar Komerclikuma 8.panta piektās daļas 4.[1] punktu ziņas par komersanta saimnieciskās darbības apturēšanu vai atjaunošanu ir komercreģistrā ierakstāmās ziņas. Tiesa no Lursoft datu bāzē pieejamās informācijas nav guvusi apstiprinājumu, ka saskaņā ar normatīvajiem aktiem SIA *„/Nosaukums/"* saimnieciskā darbība ir apturēta. Turklāt pieteicēja tiesas sēdē norādīja, ka likvidēt SIA *„/Nosaukums/"* nevēlas, jo nākotnē vēlas darboties ar šo SIA *(lietas 57.lapa)*.

Līdz ar to tiesas ieskatā, pieteicējai esot SIA dalībniecei un valdes loceklei, ir iespēja veikt komercdarbību un pašai gūt ienākumus. Savukārt, ja kādu apstākļu dēļ komercdarbības veikšana nav iespējama vai nav iespējas gūt ienākumus, pieteicējai ir tiesības uzsākt SIA *„/Nosaukums/"* likvidācijas procesu. Tiesa vērš pieteicējas uzmanību uz atbildētāja pārstāvja tiesas sēdē norādīto, ka pieteicējai bija un vēl arvien ir iespēja vērsties sociālajā dienestā un lūgt palīdzību dokumentu sagatavošanā, lai uzsāktu piederošās kapitālsabiedrības likvidāciju.

[14] Pieteicēja ir arī lūgusi piešķirt pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai un pabalstu dzīvokļa īres un komunālo pakalpojumu apmaksai.

Ministru kabineta 2009.gada 17.jūnija noteikumu Nr.550 „Kārtība, kādā aprēķināms, piešķirams un izmaksājams pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai un slēdzama vienošanās par līdzdarbību" 2.punkts noteic, ka pabalstu piešķir ģimenei vai atsevišķi dzīvojošai personai, kura atzīta par trūcīgu atbilstoši normatīvajiem aktiem par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu, lai sniegtu materiālu atbalstu krīzes situācijā nonākušām ģimenēm (personām) un veicinātu darbspējīgo personu līdzdarbību savas sociālās situācijas uzlabošanā.

Tiesa secina, ka pabalstu garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai piešķir personai, kura atzīta par trūcīgu. Tā kā tiesa sprieduma [11] punktā atzina, ka tiesa nav konstatējusi priekšnoteikumu labvēlīga administratīvā akta izdošanai un pieteicējas prasījums piešķirt trūcīgas personas statusu ir noraidāms, tad attiecīgi pieteicējai arī nav tiesības saņemt pabalstu garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai.

Pabalstu dzīvokļa īres un komunālo pakalpojumu apmaksai piešķir saskaņā ar Rīgas domes 2004.gada 17.februāra saistošajiem noteikumiem Nr.56 „Par dzīvokļa pabalstu Rīgas iedzīvotājiem", kuru 2.5.apakšpunkts noteic, ka dzīvokļa pabalsts netiek piešķirts, ja palīdzības pieprasītājam pieder īpašums. Ievērojot spriedumā minēto argumentāciju, ka pieteicējai piederošās kapitāldaļas SIA *„/Nosaukums/"* ir uzskatāmas par īpašumu, pieteicējai nav piešķirams arī pabalsts dzīvokļa īres un komunālo pakalpojumu apmaksai.

[15] Pieteicēja ir lūgusi atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 3500 apmērā.

Administratīvā procesa likuma 92.pants noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 6.panta pirmo daļu tiesības uz zaudējumu atlīdzību rodas, ja starp iestādes faktisko rīcību un cietušajam nodarīto zaudējumu pastāv tieša cēloņsakarība – objektīva saite starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām zaudējumu nodarošām sekām, proti, minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas. Minētā likuma 9.pants noteic, ka morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir fiziskās personas

ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums. Tātad morālā kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikums ir iestādes rīcības prettiesiskums.

Tā kā tiesa, ievērojot spriedumā minēto argumentāciju, nav atzinusi atbildētāja Lēmumu par prettiesisku, noraidāms ir arī pieteikums daļā par morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Turklāt pieteicēja pieteikumā ir norādījusi, ka „daži sociālie darbinieki pastāvīgi jauc nost dzīvi (...), traucē atveseļošanās procesam, vēlos iziet uz mierizlīgumu 3500 Ls par nodarīto morālo kaitējumu, tajā skaitā kaitējums veselībai. No šīs summas ir jānomaksā apsaimniekošana par pēdējo dzīvesvietu, ko sociālais darbinieks nav nomaksājis aptuveni Ls 500, Ls 1000 Ls apkure par 1,5 gadu, Ls 2000 ko patiesi ieguldīt šajā SIA un pavisam aiziet no šādas sociālās aprūpes" (lietas 6.lapa). Tiesas sēdē pieteicēja norādīja, ka no sociālo darbinieku puses ir notikusi morāla graušana (lietas 57.lapa). Tiesa secina, ka pieteicēja lūdzot atlīdzinājumu par morālo kaitējumu ir nosaukusi parādus un plānotos izdevumus ieguldīšanai kapitālsabiedrībā, kas pēc būtības nav uzskatāms par morālā kaitējuma novērtējumu.

[16] Pieteicēja pieteikumā un tiesas sēdē ir norādīja, ka atbildētāja atbildēs nav pieminēts tas, ka pieteicēja ir invalīde, līdz ar to līdzdarbība nav vajadzīga.

Tiesa norāda, ka jautājumā par trūcīgā statusa piešķiršanu normatīvie akti neparedz vērtēt personas invaliditāti kā kritēriju. No Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumu Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu" 1.punkta izriet, ka trūcīgā statusa piešķiršanai ir vērtējams tikai ienākumu un materiālā stāvokļa līmenis neatkarīgi no personas veselības stāvokļa.

Taču tiesa vēlas vērst pieteicējas uzmanību uz atbildētāja norādīto tiesas sēdē, ka tiek izsniegti pabalsti arī ārkārtas situācijā, kad ir problēmas ar veselību, ko paredz Rīgas domes 2007.gada 3.jūlija noteikumi Nr.84 „Noteikumi par Rīgas pilsētas pašvaldības sociālajiem pabalstiem".

[17] Līdz ar to tiesa konstatē, ka pieteicējai pieder īpašums, kuru viņa var izmantot ienākumu gūšanai un minētais fakts apliecina, ka attiecībā uz pieteicēju nav konstatējami visi priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai. Pieteicējas prasījums piešķirt trūcīgas personas statusu ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt *V.Ž.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – pienākuma uzlikšanu izdot *V.Ž.* labvēlīgu administratīvo aktu par trūcīgas personas statusa piešķiršanu, garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanas pabalsta piešķiršanu un dzīvokļa īres un komunālo pakalpojumu apmaksas pabalsta piešķiršanu, kā arī morālā kaitējuma atlīdzināšanu Ls 3500 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2012.gada 22.martā.

Tiesnese K.Jandava